

զակցի Պատրիարքական փոխանորդութեան պաշտամամբք բաղմամբանօթ է՝ որոյ արժանաւորութեան համար Գերներսէս Ս. Արքեպիսկոպոս — Պատրիարքըն եւս Վկայած էր, իսկ Սարգսեանց քահանայն՝ իւր քահանայական պաշտաման հետ՝ Պօլսոյ ազգային վարչութեան մի քանի ճիւղերու մէջ վարած կարեւոր պաշտօններէ զատ՝ աշխատասիրածն Վննական կրօնաբնական անուամբ պատուական դասագրով ոչ միայն մեծ ծառայութիւն մատոյց Հայաստանեայց Ազգի եւ եկեղեցւոյ, այլ եւ իւր անունը փառաւորեց:

ՍՈՒՐԶԱՆԴԱԿԲ ԲԻԻՋԱՆԳԵԱՆ

ՄԱՆՉԻՍԹՐԻ

ՀԱՅ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՎՐԱՅ

ԲԱՆԻ ՄԸ ԽՈՍԲ

(ՇԻՐԱՆԻՔԻՆ)

ԽԱՌՆ ՈՄՈՒՄԵՆՈՒԹԻՒՆ

Ի վաղուց անտի խառն ամուսնութեանց՝ մեր ազգային եւ ընտանեկան կենաց փնասակար եւ կործանման պատճառ լինելը ծանօթ է հասարակութեան, որոյ նկատմամբ քանիցս արդէն Գուր . . . Խմբակի պատահութիւն ունեցած ըլլալով խօսիլ, աստանօր մեր կողմանէ կրկնելն աւելորդ կը համարուի:

Այս փնասակար սոյնութեան՝ մեր Մանչեսթրի գաղթականութեան մէջ ալ մուտ գտնելն ոչ սակաւ ցաւալի պարագայ մ'է. ինչու որ քան տարիէն ի վեր այսպիսի փոքրածիւ հասարակութեան մը մէջ երբ 10-12 չափ Հայ երիտասարդք Անգլիացի օրիորդաց հետ ամուսնացած են, այս ընթացքը մինչեւ որ աստիճան ազգայնութեան քանդուի ու կործանուի յառաջ

բերող առիթ մ'ըլլալը ընթերցողաց կը թողումք մտածել, եւ տարակոյս չկայ թէ, ինչպէս ուրիշ ամեն պարագայի՝ նոյնպէս եւ այս պարագային մէջ ալ հայկական սերունդը անգղիական ազգին ընդարձակածաւալ անհոգի մէջ խառնուելով պիտի կորսուի եւ անհետ ըլլայ ինչպէս որ արդէն ալ գործն այդ ճանքուն մէջն է:

Մինչդեռ Մանչեսթրը գտնուող Յոյն գաղթականութեան մէջ, որոց թիւը մերինն հետ քաղաքաւոր կրնայ ըսուիլ թէ տասնապատիկ աւելի է Հայոցմէ, անոնց մէջ հազիւ 25-30 խառն ամուսնութիւն կը գտնուի. բայց անոնց եւ մեր մէջ սա տարբերութիւնն ալ կայ միանգամայն, որ Յոյնք առաւել քան զմեզ կրօնի մասին նախանձաբոյր եւ գրեթէ մոլեռանդ լինելով, չունին այն մեր ազգին յատուկ եղած տկարութիւնը եւ չեն թողուր որ խառն ամուսնութիւնէ ունեցած զաւակներն ըողոքական խառնուրդին մէջ կորսուի, այլ իրենք մեծ խնամ կտանին զանոնք իբրեւ յոյն դաստիարակելու, մինչդեռ մեր ազգայիններն այս մասին իրենց տկարութիւնն այնքան յառաջ տարած են, որ խառն ամուսնութիւնէ ունեցած զաւակներն միմիայն անոնց օտարազգի եւ օտարակրօն մօրը խնամցն ու կրթութեանը եւ թարակրօն մօրը խնամցն ու կրթութեանը եւ թարակրօն մօրը խնամցն ու կրթութեանը կը պատահի որ իրենք ալ իրենց հայրենի կրօնքն ու եկեղեցին թողլով, իրենց կանանցն ազգութեան ու կրօնքին կը հետեւին եւ այսպէս կրօնափոխութեան ակտէ մը բռնուելով, առաւել եւս կորստեան վտանգի մէջ կը մնան:

Մեր այս ըսածին իբրեւ ապացոյց եղան քանի մը գէղքեր յորում Հայ ամուսնացեալներէն ու մանց անգղիացի կանայքը հռովմէադաւան լինելով, քանի մը տարի առաջ իրենք ալ միեւնոյն կրօնքին մէջ վախճանեցան ժամանակաւ նախանձախնդիր հայեր ըլլալովն հանդերձ եւ այժմ աւելորդ է ըսել թէ այդ հայու զաւակներն, որք իրենց մօրը խնամողը աակն են, հռովմէականութեան մէջ կը սնանին ու կը մեծանան, եւ մայրերն իրենց այդ հայ զաւակներն մեր հոգեւոր Առաջնորդին անգամ ցոյց տալէ կը խորշին:

Կիրօցեան Խորէն Վարդապետ քանի մը տարի յառաջ, որ աստեւ Մանչեսթրի մէջ Հայոց